

ЗДА наукової КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 36 (695).

Субота, 9 грудня 1961 року.

Ціна 2 коп.

НА ВСЕ ВИСТАЧАЄ ЧАСУ

Пройде ще півроку і ця білява дівчина закінчить університет, одержить диплом хіміка. А зараз в неї — гарячі дні.

Про себе говорити важко, незручно. Та й розповідати нема про що. Закінчила десятирічку, рік працювала препаратором, потім вступила до університету. Зараз закінчує його. От і все. У багатьох

з їхнього курсу така ж біографія. І чому саме про неї писати?! Але коли ми на хімфаці запитали, про кого з п'ятикурсників написати, то першою назвали саме її, Люду Михайлову.

— Хороша студентка. Всі роки вчиться тільки на «добре» і «відмінно», — сказали нам в деканаті.

А ось що розповів про неї секретар КСМ бюро факультету В. Антонович:

— Всі чотири роки Люда — незмінний член КСМ бюро, відповідає за політроботу. Зараз товариші обрали її членом курсового бюро. Добросовісна, працює.

Скромна, чуйний товариш, Люда все встигає робити: і добре підготуватись до лекцій, і в лабораторії попрацювати, і з захопленням подивитись останній кінофільм, театральну виставу. Новинки хімії, газети, журнали, факультетські вечори — всім вона цікавиться, все її турбує. Проходила Люда практику в 9-ій середній школі. Не було там хімічного гуртка. Порадись з подружками, і гурток організували. Закінчилась практика. Але Люда не забуває юних хіміків. І вони її теж. Кожного разу приходять в лабораторію і питають: «Людило Павлівно, коли ще буде заняття гуртка? Ми вже підготувались». І хоч часу небагато: п'ятий курс, сесія, дипломна, але Люда не може

їм відмовити і приходять в школу.

А тепер в неї буде ще більше турбот: Люда поєднуватиме навчання з працею лаборанта при кафедрі органічної хімії. Ще менше буде вільного часу. Але вона знову встигатиме всюди. Такий вже в неї характер, така вдача.

Пройде ще небагато часу і Люда Михайлова вийде на самостійний, широкій шлях. А зараз в неї — гарячі дні...

А. ПЕРЕИМЕР.

Фото Г. Єліави.

На конференції ДТСААФ

Завдання кожної первинної організації ДТСААФ — всіма засобами сприяти зміцненню оборонної могутності нашої країни.

Як виконує це завдання університетська організація, який внесок зробила вона в справу оборони нашої країни — цим питанням була присвячена звітно-виборча конференція ДТСААФ, яка відбулася в листопаді. На конференції справедливо критикувалась робота комітету ДТСААФ, який досі не організував роботу радіоклубу, хоч для цього є всі можливості. Не працює і самодіяльний студентський автоклуб.

Декан факультету іноземних мов Я. Я. Нейдорф відзначив, що на факультеті іноземних мов необхідно налагодити роботу ДТСААФ. Про використання гуртка підводного спорту в науково-дослідній роботі кафедри гідробіології говорив студент-біолог Філіпченко.

Голова районного комітету ДТСААФ М. П. Чернявський сказав, що робота в університеті значно покращилась, але ще недостатня активність членів ДТСААФ. Конференція зобов'язалась підвищити активність членів ДТСААФ і довести склад первинної організації до 90 процентів від загальної маси студентів і викладачів.

М. Г. ХАІТ.

49 студентів хімфаку ведуть наукову роботу на кафедрі органічної хімії. В це число входять як студенти, що виконують курсові і дипломні роботи, так і гуртківці (гуртки органічної хімії існують на 1, 2 і 3 курсах).

НА НАШІЙ КАФЕДРІ

В гуртку першокурсників (керівник — асистент Н. О. Горячук) займаються 9 студентів, 13 третьокурсників працюють в гуртку, де керівником З. Д. Богатська, а на організаційне засідання гуртка другокурсників (керівник — асистент Т. К. Чумаченко) прийшло 10 чоловік. Вже у I-му семестрі з доповідями виступили студенти Соболева, Савченко, Окунева, Гула, Яворський.

Починаючи з III курсу, студенти

закріплюються за своїми науковими керівниками і ведуть дослідницьку роботу. Під керівництвом доцента О. С. Степанової працюють над кафедральною темою «Синтез і вивчення перетворень алкоксиметилалкілмаленових ефірів» студенти Тарасовська, Гагіна, Снегоцький, Кальницька, Панчук, Казімірова, Гула і Лавреньова. В розробці деяких інших тем бере участь багато студентів. Серед них — Камалов, Гриньова, Андронаті, Бессалова, Балаян та інші.

Кафедра вважає за необхідне, щоб студенти працювали і над госпдогвірною тематикою. Так, автор цих рядків з асистентом Н. О. Горячук і лаборантом Г. Ф. Танцюрою розробляє госпдогвірну тему: «Синтез метавинної кис-

лоти та інших подібних препаратів для стабілізації вин і соків». В цій роботі, виконуючи окремі операції, беруть участь студенти III курсу Басалаєва і Кабанова. А третьокурсники Яворський і Колянковський беруть участь у виконанні госпдогвірної теми колективом під керівництвом доцента О. С. Степанової.

Доцент О. В. БОГАТСЬКИЙ, зав. кафедрою органічної хімії.

Це були важливі комсомольські збори. До них готувались, про них багато говорили на курсі. Радилось, вирішували: чи зможемо, чи вийде щось?

І ось — збори закінчились.

Бути першими, обов'язково першими в університеті, — ось що вирішили дружокуреники-історики.

Можливості у нас є і неабиякі. Колектив дружний, завзятий. Що вирішили, те й буде.

...На першому курсі ми оголосили війну трійкам. Як кажуть, перші кроки завжди найважчі. Тим більше, що ми погано ще знали один одного. Але починати треба було саме з I курсу, щоб здружитись. Члени бюро чітко слідували за відвідуванням лекцій. Допомогали один одному. Часто збирались разом, пояснювали незрозуміле. На семінари і практичні заняття, колоквіуми приходили добре підготовленими. І ось дві сесії позаду. Що ж, перший курс закінчили зовсім непогано. З 29 студентів 11 одержали лише відмінні оцінки. Особливо вдумливо, чітко відповідали на запитання і екзаменах Т. Васько, В. Лішук, А. Коношкіна, І. Стеблюк, О. Яковлев. В цьому році також серйозно взялись за навчання. Гадаємо, що в

НАШІ БУДНІ

зимову сесію число відмінників збільшиться.

Але не думайте, що ми тільки те і знаємо, що зубримо, нічого і нікого не помічаючи. Ні. Нас цікавить все, що робиться на факультеті і в університеті. Ми беремо активну участь в громадському

житті. Всі комсомольці курсу мають доручення, старанно виконують їх.

— Якщо чергують дружинники курсу на чолі з комсомольцем В. Зубко — все буде гаразд, — так говорять про наші рейди на факультеті. І це дійсно так. Хлопці-дружинники добре виконують це почесне доручення.

...Разом вчимося — разом і відпочиваємо — девіз дружокуреників. Жоден новий фільм, цікава вистава не пройде повз увагу культсекторів І. Стеблюк та А. Дідиченко. Часто буваємо на екскур-

КОЖНОМУ СТУДЕНТУ — ГРОМАДСЬКУ ПРОФЕСІЮ

Вищі учбові заклади нашої країни щороку випускають тисячі висококваліфікованих спеціалістів. Вони йдуть працювати в різні галузі народного господарства. Але де б не працював той чи інший випускник вищого учбового закладу, він завжди буде мати справу з колективом, з людьми, запити та інтереси яких найрізноманітніші. І з ними доводиться працювати. Тому, навчаючись у вузі, студенти повинні готувати себе не тільки до роботи з основної своєї спеціальності, а й до громадської роботи.

Два роки тому у вузах нашої республіки серед студентства (Вінницький пединститут, Київський держуніверситет та інші) виник і поширився рух за оволодіння громадськими професіями. Кожний студент прагне оволодіти однією з допоміжних громадських професій: стати лектором, керівником гуртка художньої самодіяльності або суддею по одному з видів спорту, піонервожатим або громадським журналістом і інш. ЦК ЛКСМУ схвалив цю ініціативу і рекомендував у цьому навчальному році створити школи або факультети громадських професій у всіх вузах республіки.

У нас почало роботу відділення піонервожатих. На деяких факультетах студенти вивчають кіносправу. Уже працює Клуб етики та естетики. Найближчим часом розпочне роботу відділення підготовки лекторів і пропагандистів. На базі спортивних секцій буде вестись підготовка суддів і громадських інструкторів по спорту, а в гуртках художньої самодіяльності — керівників і організаторів художньої самодіяльності.

Програма кожного відділення розрахована на 20—30 годин теоретичних занять і практичної підготовки. На всіх відділах, крім Клубу етики та естетики, курс навчання ведеться протягом одного року. Після закінчення того чи іншого відділу видається посвідчення про набуту громадську професію.

Всією роботою школи громадських професій керує громадський деканат, який очолює студентка 4-го курсу факультету іноземних мов Ю. Ковальова.

У нас на факультетах теж ставиться питання про те, що за час перебування в університеті кожний студент повинен оволодіти хоча б однією громадською професією. Всі випускники університету, починаючи з 1962 р., повинні разом з дипломом одержувати посвідчення про набуту громадську професію.

І. КОНДРАТЮК, секретар комітету комсомолу.

Трибуна комсорга

сіях. Так, цього року ми познайомились з екіпажем флотилії «Советская Украина». Члени екіпажу багато цікавого розповіли нам про героїчну працю китобійців.

Разом з нашими друзями-військовослужбовцями ми організували екскурсії по історичних місцях Одеси, в картинну галерею. Разом провели вечір відпочинку.

На курсі, де міцний колектив, товаришів не залишають в біді. Не залишили ми і Олега Яковлева, в якого погано з очима. Комсомольці допомагають йому в навчанні.

Не почувать себе новачками і студенти, які в цьому році прийшли до нас, вони мають доручення, працюють разом з усіма.

Цікаво, весело ми живемо. Недарма ми вирішили боротись за звання кращої групи університету.

В. ЗУБРИЙ, ст. II курсу істфаку.

Готуючись до конференції

Питанням виховання кадрів партійна організація механіко-математичного факультету надає першорядного значення. На факультеті створені і регулярно працюють два теоретичних семінари професорсько-викладацького складу, які вивчають матеріал XXII з'їзду.

30 листопада відбулось заняття на тему: «Історичне значення XXII з'їзду — з'їзду будівників комунізму». З цілого ряду питань зав'язалась дискусія. Обговорювали теоретичні питання держави, дик-

татури пролетаріату, рис і особливостей комуністичного суспільства. Професор М. І. Гаврилов, доценти Г. М. Мірак'ян, П. Я. Христиненко, В. А. Алексеева, М. Н. Швець та інші виступають на семінарах з цікавими доповідями, жваво беруть участь в обговоренні багатьох важливих і складних питань. В кінці грудня буде проведено теоретичну конференцію на тему «Перехід від капіталізму до комунізму — шлях розвитку людства».

Доц. О. Г. ЗУБОВ.

ВЧЕНІ УНІВЕРСИТЕТУ ГОВОРЯТЬ:

1 грудня відбулись загальноуніверситетські відкриті партійні збори на тему: «Підсумки роботи XXII з'їзду КПРС і завдання університетської партійної організації». З доповіддю виступив секретар парткому ОДУ Л. Х. Калустян.

— XXII з'їзд, — підкреслив т. Калустян, — займе особливе місце в історії. З'їзд прийняв нову Програму партії — програму побудови комунізму. Її справедливо називають Комуністичним Маніфестом нашої епохи.

Після чергового XX з'їзду партія виросла більше як на одну третину, і тепер в її рядах 9 мільйонів 716 тисяч комуністів.

З'їзд продемонстрував величезне братерство і дружбу всіх народів і рас нашої планети, які бачать в новій Програмі зорю справжнього відродження людства під прапором комунізму.

Говорячи про продуктивну роботу XXII з'їзду, т. Калустян підкреслює, що XX та XXI з'їзди КПРС — важливі віхи на переможному шляху радянського народу. XX з'їзд відновив ленінський стиль партійного і радянського керівництва, ленінські норми партійного життя, соціалістичної законності, взяв твердий курс на всебічний розвиток партійної та радянської демократії.

Програма партії пройнята від початку до кінця однією величюю ідеєю: створити такі умови життя, які відповідали б кращим ідеалам людини.

Після доповіді Л. Х. Калустяна почалось обговорення.

На трибуні — доцент кафедри історії КПРС І. В. Ганевич. Він говорить про те, що рішення XXII з'їзду, нова Програма КПРС, доповіді М. С. Хрущова і виступи делегатів з'їзду — це невичерпне джерело творчої енергії для всього радянського народу. Кафедра історії КПРС тепер детально обговорює курси лекцій, перебудовує окремі розділи, для студентів-заочників готує методичний посібник по вивченню матеріалів XXII з'їзду. В місті і районах Одеської області працівники кафедри прочитали 105 лекцій. Найближчим часом планується провести по матеріалах XXII з'їзду 2 теоретичні конференції — в Іванівському і Роздільнянському районах. Наукові студентські гуртки, якими керують члени кафедри історії КПРС, готуються до наукових конференцій, які будуть проведені на фабриці ім. Воровського та заводі ім. Січневого повстання.

Далі т. Ганевич говорить про труднощі в друкуванні наукових праць. Ми пишемо лекції — це потрібно робити, ми пишемо брошури — теж потрібно, але зараз нам під силу монографії, великі дослідження. Але де їх друкувати? Чому інші обласні видавництва видають монографії, а Одеське книжкове видавництво, крім брошур з сільського господарства, нічого не друкує? Настав час, щоб керівництво університету добилося створення у нашому вузі власного видавництва. Руки опускаються, коли зарані знаєш, що твоя робота не буде надрукована. Ми працюємо, пишемо для студентів, а не заради звітів.

Слово надається доценту М. Е.

З'їзд накреслив шляхи дальшого різкого піднесення нашої економіки.

Головну мету своєї зовнішньої політики партія бачить в тому, щоб не тільки відвернути світову війну, а й в тому, щоб назавжди, вже за життя сучасного покоління, викреслити війни із життя суспільства.

Доповідач детально зупинився на питаннях розвитку партійної та радянської демократії і ліквідації згубного впливу культу особи Сталіна. На цьому шляху партії всіляко заважала антипартійна група Молотова, Кагановича, Маленкова і інш. Але партія і народ одностайно відкинули геть жалюгідну купку фракціонерів. XXII з'їзд ще раз продемонстрував монолітність партійних рядів.

Делегати XXII з'їзду КПРС і представники братніх марксистсько-ленінських партій одностайно засудили керівників Албанської партії праці, які виступили проти рішень XX з'їзду, виступаючи тим самим проти всього міжнародного робітничого руху.

Далі т. Калустян говорить про величезні успіхи радянських людей в усіх галузях народного господарства, культури та науки і про блискучі перспективи радянського народу в світі нової Програми.

— Рішення XXII з'їзду КПРС, — говорить доповідач, — визначили спрямування і зміст всієї наукової, навчальної та ідейно-виховної роботи, яку ми повинні вести в стінах університету.

Перед колективом університету стоїть завдання всіляко допомагати в дальшому розвитку господарства і культури нашої області. В цьому відношенні університет має вже певні досягнення. Але це не може нас задовольнити. Дуже по-вільно в нас запроваджуються реформи. Овандеру, завідувачу кафедрою філософії. Він підкреслює, що Програма КПРС і інші матеріали XXII з'їзду КПРС являють собою новий крок вперед у розвитку марксистсько-ленінської теорії. Це має величезне значення для нас, науково-викладацького і студентського колективу університету. Не секрет, що ряд співробітників нашого вузу, працюючи над вузькою спеціальною темою, філософськими проблемами сучасного природознавства займаються не досить, від випадку до випадку, вважаючи це справою тільки філософів. Це в корені неправильно, і нова Програма кладе кінець подібного роду настроям. І цією справою потрібно займатись не по-школярськи, а серйозно і глибоко. І тут потрібні спільні, колективні зусилля всіх кафедр — природознавчих і суспільних. Питання пропаганди марксистсько-ленінської теорії — це справа всіх комуністів, усіх учених.

— Нова Програма, прийнята XXII з'їздом КПРС, — розпочинає свій виступ професор М. П. Савчук, — правильно названа комуністичним маніфестом сучасної епохи. На з'їзді було вказано на величезну роль радянської науки в побудові комунізму. Далі професор М. Савчук розповідає про наукову роботу біологічного факультету, яка становить значний науковий і практичний інтерес, і відзначає істотні недоліки в справі внутрішньої організації цієї роботи: в галузі наукової біологічної факультет не складає стрункого ан-

зультати наукових досліджень у виробництво, як з вини університету, так і з вини виробництва. В науковій роботі має місце розпильна тематика, особливо на гуманітарних факультетах. Необхідно підняти рівень науково-дослідної роботи, більше уваги приділяти виконанню госпдоговірних робіт. Вчені-біологи повинні ефективніше допомагати сільському господарству.

В нашій навчальній роботі є елементи школярства. Навчальні плани, програми перевантажені; у студентів залишається дуже мало часу для самостійної роботи. Лекції окремих викладачів не повністю задовольняють студентів.

Спостерігаються факти формального ставлення до питань виховання студентів, в результаті чого в колективі університету мав місце ряд неприємних випадків. Так, наприклад, влітку 1961 року був доставлений в міський витверезник студент істафаку, комуніст Нечитайло. В гуртожитку по вулиці Островидова, 64, деякі студенти поводять себе погано (кімната № 44 — фізфак, кімната № 20 — філфак).

Комуністичне виховання майбутнього спеціаліста — головне завдання партійної організації ОДУ. І про це не можна забувати.

Завдання глибокого роз'яснення трудящим рішень XXII з'їзду КПРС, нової Програми партії, доповідей М. С. Хрущова зобов'язують нас активізувати роботу університетського відділу Товариства поширення політичних і наукових знань, посилити пропагандистську роботу на підшефних підприємствах і в колгоспах, взяти під контроль вивчення матеріалів з'їзду серед студентів.

самблю, а скоріше нагадає сукупність солістів. Це позбавляє можливості працювати продуктивніше. Професор М. П. Савчук критикує господарників університету, які часто погано обслуговують наукові дослідження і підтримує думку доцента І. В. Ганевича про необхідність зміни установленого порядку друкування наукових праць. «Центральним журналам, — говорить він, — не під силу друкувати всю наукову продукцію вчених країни, інші роботи лежать в редакціях роками, старіють. Принцип самокупності наукових видань не завжди себе виправдовує: для тематичних збірників потрібно збирати матеріал протягом 2—3 років, спеціальні дослідження можуть цікавити тільки невелику групу вчених, а не дві тисячі читачів і т. д. Це — серйозна перешкода в нашій роботі.

Доцент В. О. Федосеев, який зміняє на трибуні попереднього оратора, вказує на необхідність будувати і контролювати наукову роботу відповідно до основних напрямків розвитку народного господарства і культури. Він говорить про плідні дослідження фізичної школи комуніста професора Є. А. Кирилова, про велике значення госпдоговірної тематики для вчених фізичного факультету та Інституту фізики.

— Всі справи на будь-якій діяльності, — говорить секретар партбюро філологічного факультету В. П. Дроздовський, — треба вирішувати з людьми і вивчення Програми партії пов'язувати з життям. На філологічному факультеті останнім часом мали місце неприємні фак-

ти — порушення окремими студентами трудової дисципліни, етичних норм, правил внутрішнього розпорядку в гуртожитку. Якщо шукати причин виникнення цих фактів, то вони насамперед — у недостатній індивідуальній роботі з кожним студентом, у поверховому знанні деякими викладачами особливостей студентського колективу. Необхідно йти до студентів з відкритим серцем, активізувати роботу профспілкової і комсомольської організації, підняти відповідальність кожного за всіх і всіх за одного.

В. П. Дроздовський ставить перед парткомом і ректоратом питання про організацію на факультеті кафедри загального і прикладного мовознавства, інакше лінгвістичного факультету відстануть від назрілих потреб науки. Найближчим часом нам необхідно запросити з Москви, Ленінграда вчених, які б прочитали лекції, провели семінарські заняття з прикладної лінгвістики.

Розповіддю про роботу кафедри політичної економії в справі реалізації рішень XXII з'їзду КПРС розпочинає свій виступ т. А. О. Мамонтова. Члени цієї кафедри ведуть активну шефську роботу на заводі Жовтневої революції: систематично проводять доповіді і лекції, створили консультаційний пункт, готують теоретичну конференцію. Така ж робота проводиться і в Іванівському районі. Дуже цікавою формою є зустрічі студентів 3—4 курсів з членами бригад комуністичної праці, екскурсії на підприємства міста і в колгоспи, які організовує кафедра.

А. О. Мамонтова критикує господарників університету, які до цього часу не ввели в дію опалювальну систему в учбовому корпусі по вул. Щепкіна, 12, де навчаються студенти хімічного факультету, і пропонує, якщо найближчим часом приміщення не буде опалюватись, перевести хіміків на другу зміну в головний корпус. Далі т. А. О. Мамонтова пропонує обговорити питання про організацію на громадських началах допомоги робітникам одного із підприємств Одеси в справі одержання ними середньої освіти.

На трибуні — секретар партбюро юридичного факультету т. І. О. Греков, який розповідає про наукову роботу юристів в світлі рішень XXII з'їзду КПРС. Вчені факультету виступають на сторінках преси з актуальними статтями, видали дуже потрібну книгу «На допомогу народним засідателям», готують до друку нову книгу, присвячену виборній системі, а також підручники для студентів. Для видання наших праць потрібно зв'язуватись з видавництвами сусідніх областей, а також більше турбувати міськком партії.

Слово надається секретареві партбюро історичного факультету т. П. Г. Чухрїю. Він говорить:

— Кожен комуніст і вся партійна організація університету приєднують свій голос до історичних рішень XXII з'їзду Комуністичної партії. Історики нині проводять величезну роботу по вивченню матеріалів XXII з'їзду, перебудовують свої наукові дослідження. Основне завдання зараз — ґрунтовне вивчення документів з'їзду, організація семінарських занять, методологічних конференцій з питань викладання історичних наук. Вчені історичного факультету часто виїжджають з лекціями у райони,

1. Програма КПРС — це невичерпне джерело творчої енергії.

2. В науці перемагає єдиний ансамбль, а не сукупність солістів.

3. Кафедра — організатор нових форм зв'язку студентства з життям.

4. В учбовій роботі не повинно бути трафарету.

готують збірники «З історії союзу робітничого класу і селянства», «Народ — творець історії», «Викладання історичних дисциплін в світлі рішень XXII з'їзду КПРС» та інші. Закінчуючи свій виступ, т. П. Г. Чухрїю говорить про необхідність збільшення плану прийому студентів на історичний факультет.

На закінчення дебатів з промовою виступив ректор університету професор О. І. Юрженко:

— Програма Комуністичної партії Радянського Союзу — це програма діяльності, боротьби і життя нашого народу, це маяк для трудящих всього світу. Вчені нашого університету повинні внести гідний вклад у реалізацію положення провідне місце радянської науки в світовій науці і готувати кадри, гідні епохи комунізму. Але ми не зможемо виконати цього завдання, якщо кожен наш науковець — це проблема, це тема. В нашому Інституті фізики є один сектор, який розробляє декілька проблем, а складається з трьох осіб. Хіба це серйозна постановка наукової діяльності? Щось подібне є й на кафедрах, де кожен співробітник — це окрема тема. І тоді кафедра являє собою не органічне ціле, а механічну суміш. Переважна більшість кафедр повинна працювати над однією проблемою, щоб розвивати її в глибину. Критерієм успіхів у науці є не кількість статей, а кількість нових теорій, відкрить.

В галузі учбової роботи ми повинні позбутися трафаретів, які склалися десятиріччями. Ось, скажімо, практичні заняття починали колись з лекції. А для чого це? Хіба на кожному кроці студента треба вести за руку? І до лекцій потрібно ставитись вимогливіше, бо кожна лекція — це творчість, новий етап в розвитку наукової дисципліни. А на деяких кафедрах дуже складні курси віддають хоч добросовісним, але поки що недосвідченим викладачам і цим самим ставлять їх в незручне становище.

Ми повинні готувати спеціалістів, озброєних найпереводішими знаннями, здорових фізично і морально. Переважна більшість наших студентів — це молодь, яка заслуговує пошани, і її ми любимо. Але, на жаль, трапляються ще випадки, коли поодинокі студенти не беруть честі змолу, допускають негідні вчинки. Ми зобов'язані ставити цих людей перед товариським судом, виховувати їх. Кожен викладач університету повинен мати конкретний план не лише науково-учбової, а й виховної роботи.

Немає сумніву в тому, що наш колектив, партійна організація університету докладла всіх зусиль, щоб виконати ті великі завдання, які поставила партія перед вищими учбовими закладами в справі підготовки висококваліфікованих кадрів і розвитку радянської науки.

Більше уваги вихованню

(ПО МАТЕРІАЛАХ ПАРТЗБОРІВ ГЕОФАКУ)

XXII з'їзд поставив перед нашою партією, перед всім радянським народом найважливіше завдання — виховання людей в комуністичному дусі. Це завдання — одна з найважливіших складових частин комуністичного будівництва. Саме тому питання виховання повинні стояти в центрі уваги.

В умовах вищих учбових закладів, де безпосередньо виховуються і духовно формуються нові молоді спеціалісти, це завдання набуває особливого значення.

У нас на факультеті дружнo працює великий колектив студентів, викладачів і співробітників. Систематично провадяться політгодини, в співдружності з кафедрами наукових колектив студентів розгорнув плідотворну діяльність. Є цілий ряд досягнень в галузі виробничої та ідеологічної роботи. Але якщо раніше цього було досить, то тепер — ні.

Кафедра економічної географії вирішила, використовуючи старі форми ідейно-виховної роботи, перейти до ряду нових форм.

По-перше, кожний економікогеограф після закінчення університету повинен бути не тільки географом, а й лектором. Під керівництвом доцента Д. І. Богуненка на кафедрі працює лекторська

група. Але тепер слід боротись за те, щоб кожний студент був лектором-пропагандистом.

По-друге, необхідно добиватись, щоб якнайбільше студентів було на засіданнях кафедри, на яких обговорюється питання навчально-виробничого характеру, питання самостійної роботи студентів, дисципліни.

До політвиховної роботи слід залучати всіх членів факультетського колективу, включаючи лаборантів, співробітників музеїв і лабораторій. Необхідно використовувати найнеобхідніші форми політвиховної роботи, починаючи з політгодини і закінчуючи різними видами науково-дослідної студентської діяльності та індивідуальною роботою студентів.

Велике значення має політичне виховання студентів на лекціях, семінарах та практичних заняттях.

Необхідно посилити естетичне виховання студентів, практикувати дискусії і конференції, відвідування театрів з наступним обговоренням. На політгодини запрошувати передовиків виробництва, членів бригад комуністичної праці.

Тільки так ми зможемо підняти на факультеті ще вище політвиховну роботу.

НАШ КОР.

В ім'я нащадків

В ім'я чого ти будеш жити й працювати? Як ти, молодий спеціаліст, уявляєш собі свої обов'язки перед суспільством, народом? Молоді, її думкам, мріям та сподіванням присвячена повість В. Аксьонова «Коллеги», яку нещодавно обговорювали історики. Тут уже стало традицією говорити про новини художньої літератури, які хвилюють молодь. І хай на диспут прийшло небагато, але кожний висловлювався відверто і гаряче, хоч і не завжди переконливо.

Диспут — це, так би мовити, своєрідний прийом повторного, більш зрілого, читання книги. Палкі суперечки по книгах «Знакомьтесь, Балуев», В. Кожевникова, «Людина і зброя» О. Гончара та інших неначе й не припинялись. Здається, вони лише ще з більшою силою розгорілися при обговоренні «Коллеги».

Одні не погоджувались з виступом Г. Мороза, другі — з Е. Волкової, а треті зав'язали суперечку з лаборантом О. П. Дроздовою. Але всі погоджувались з тим, що найважливіше завдання молоді — «продовжувати справу предків в ім'я нащадків», як сказав один з героїв повісті.

І. КУРАС.

УСІМ БИ ТАК

З почуттям великої відповідальності відносяться до проведення рейдів дружинники першого курсу істфаку. Добросовісно, вміло, організовано чергують вони по вулицях Центрального району. Особливо слід відмітити комсомольців В. Гринника, В. Романчука, С. Новицького, В. Нагайника.

І недарма в райкомі комсомолу говорять про них: «Справжні дружинники. Погано приходить тим, хто порушує порядок».

Добре організував роботу дружинників I курсу комуніст Низов.

Г. ЛОГВИНОВСЬКИЙ,

„ГОРОД КРАСИВЫХ“

ЦЕ ЗАХОПЛЮЄ

ДЗВІНКИЙ сміх юнаків і дівчат порушує тишу безкрайнього, дикого степу. Вони прибули сюди будувати нове місто. Кам'янистий, мовчазний, оточив він їх в німому чеканні. Але їх це не лякає. Вони дивляться вдалину і бачать уже море вогнів майбутнього міста — міста красивих.

Схвилювані, пристрасні слова героїв І. Рядченка глибоко западають в душу. На сцені мріють. І в героях п'єси ми пізнаємо себе, в їх словах чуємо свою мрію, в їх праці бачимо прекрасне наших буднів.

Головний герой п'єси М. Скворцов — мрійник. Його мрія крилато, але його мрія не веде в захмарні далі — вона тут, на землі. І це приваблює читача. Приваблює тому, що віриш. Ця віра ще більше підсилюється тим, що Скворцов безнадійно хворий. Він знає, що йому мало залишилось жити. Але він знає, в ім'я чого живе, вірить в нього і примушує інших вірити і боротись.

Слова героїв п'єси переносять глядачів в майбутнє. Дивитися виставу байдуже неможливо. Глядач мріє разом із героєм. Один відстає від них, інший — залітає вперед. Не всіх однаково задовольняє п'єса — все залежить від сили уяви. І мені здається, що можна зрозуміти тих, хто вийшов з театру не зовсім задоволеним, але разом з тим глибоко схвилюваним...

М. ОГОРОДНИК,
ст. II курсу філфаку.

К. КРИЖАНІВСЬКА:

...Ліра — яке прекрасне ім'я! Воно відбиває духовну красу, характер людини. Така і героїня п'єси. Ліра приваблює глядача мужністю, людяністю, простотою...

І. ПУСТОВАРОВ:

П'єса захоплює не стільки сюжетом, скільки пристрасними монологами, мрією про майбутнє. Палкі слова мрійника Скворцова про майбутнє, світлі думки, багата уява запалюють, кличуть...

Мені лише не подобається, що Ліра просить допомогти Скворцову. Я думаю, що в таких людей не потрібно «вселяти віру».

В. КОМАРОВСЬКИЙ:

Гордій Кауров — «трубач-романтик»? Немає у нього романтики. Занадто земний він. І в житті

романтики часто якісь диваки, а він...

С. МАЛИЙ:

— Мені дуже сподобався Скворцов. Сильний, вольовий. За такими, як Скворцов, не можна не піти. Але чому він повинен відмовитись від Ліри? Він має право на любов.

Автор шукає, це добре. Але конфлікт треба більш загострити. Я був на щільних землях, бачив романтику. Вона суворіша.

Н. БІЛИК:

— Вистава мені сподобалася. Те, що не показано саме процес праці, мені здається, цілком природно. Кожний з нас його добре уявляє. Не треба забувати, що п'єса романтична. Чудові вірші. Дехто з виступаючих вважає зайвим те, що Скворцов іде зі сцени в зал. По-моєму, це добре. Саме тому останній монолог Ліри звернений до глядача.

Музика дуже погана, пісні теж.

Нещодавно ми познайомились ще з одною п'єсою І. Рядченка «Город красивых», поставленою в Одеському російському драматичному театрі ім. Іванова режисером І. А. Гриншпунном.

Що в п'єсі найбільше привернуло до себе увагу режисера і як це позначилось на виставі?

На мою думку, перш за все, це висока романтика, нафос праці молодих будівників, які приїхали в голий казахський степ, щоб на його місці спорудити чудове місто Юності, місто Красивих — місто, в якому красиві не лише архітектурні ансамблі, а й люди, які живуть в ньому, місто, в якому б'ється серце Скворцових, Лір та інших молодих будівників, які вкладають в це місто і частку свого серця.

Автор визначив жанр п'єси як романтичну драму. Мені здається, що її можна швидше назвати лірико-романтичною поемою. І саме тому, що це натхненна і емоційна

Після диспуту продовжували сперечатись. Всі, в тому числі і автор.

Фото Г. Еліави.

Ця робота почесна

З метою підвищення ефективності роботи дружини комітет комсомолу університету пропонує закріпити за дружиною університету ту територію, яка відноситься до виборчої дільниці під час виборів. Центром цієї дільниці буде агітпункт університету. Дружина буде боротись з проявами антигромадських вчинків, з малолітніми порушниками порядку. Проводитиме профілактичну роботу, поєднуючи оперативну і пояснювальну роботу.

В чому ж ми бачимо підвищення ефективності?

По-перше, це дасть можливість під керівництвом працівників кримінального розшуку детально вивчити район, встановити зв'язок з домогосподарствами і школами, що сприятиме більш об'єктивному ставленню до затриманих.

Вся ця робота проводитиметься під гаслом: «На території, яка примикає до університету, не повинно бути жодного порушення громадського порядку».

Під керівництвом партійного комітету комітет комсомолу буде займатись питаннями агітації, правильного підбору кадрів, збереження принципу добровільності. Не можна примиритись з тим, що на деяких факультетах роз'яснювальна робота замінюється адміністративною. Деякі керівники факультетів не бажають займатись вихованням дружинників, прагнуть лише до збільшення кількості їх, мало турбуючись питанням якості їх роботи в дружині.

Робота в дружині повинна стати почесною. Потрібно очищати дружину від випадкових людей, ставитись серйозніше до прийому в члени дружини. До керівних органів дружини слід залучати людей, які користуються авторитетом серед студентів, вміють приймати самостійні рішення, на прикладах виховувати відсталіх людей.

Лише йдучи таким шляхом, ми досягнемо того, що кожний дружинник буде борцем за нову мораль, за повний громадський порядок.

С. ПОЛНАРЬОВ,
член комітету комсомолу.

— «Город красивых»? Це про нас, — скажуть одесити.
— Про нас! — заперечуватимуть будівники Братська.
— Ні, про нас, — доводитимуть ціліноградці і москвичі, колгоспники села «Рассвет» і риболови Примор'я, — у нас є свої Скворцови і Ліри, «кирпаті», «трубачі-романтики», «шукачі краси» і «щасливі жертви любові».

Такої розмови ще не було, але вона може бути. П'єса І. І. Рядченка викликає саме такі думки і почуття.

Бурхливе обговорення п'єси, яке почалося після прем'єри в російському театрі, продовжувалося на дискусії, яку організував філологічний факультет і в якій взяли участь автор, режисер-постановник І. А. Гриншпун, актори Р. Балачова, І. Кулішов, І. Колісниченко та ін.

Нижче ми друкуємо деякі виступи і зауваження.

Враження від вистави

розповідь автора про будівників комунізму, про людей майбутнього. Лірика і романтика тісно пов'язані в п'єсі і переплітаються.

П'єса нам сподобалася. Але після перегляду вистави ми повертались незадоволеними. Справа в тому, що ми попали на генеральну репетицію перед прем'єрою. І саме цим, мабуть, пояснюється те, що ми не відчували романтики і краси, про яку говориться в п'єсі.

В спектаклі б'ється жива творча душа режисера, але нема піднесення, високого звучання, все дуже буденне.

Нам хотілось бачити в цьому спектаклі молодих, завзятих юнаків і дівчат, які запалили б нас своєю веселістю, думками, почуттями. Але цього не було у виставі. Вистава пройшла мляво, розтягнуто, актори чогось не договорили.

Однак це враження лише від прем'єри. Пізніше, в наступних виставах, кажуть, цього не відчувалось. Що ж, ми раді, що виконавці відчували всю романтику і нафос п'єси І. Рядченка, «звійшли в ролі».

З. АВРУТІН,
ст. IV курсу філфаку.

І. РЯДЧЕНКО, драматург:

— Моя перша романтична драма — дань юнацьким мріям, пережитим на війні. В другій п'єсі мені хотілося розповісти про покоління молоде, завзяте, на долю якого випало щастя зустрітись з майбутнім.

• Коли я думаю про майбутнє, то завжди це майбутнє здається мені поетичним. Красивим і поетичним.

І. ГРИНШПУН, режисер:

Чому звернулись до цієї теми? Важко не звернутись до неї. 1961 рік — рік XXII з'їзду КПРС, який

накреслив величезні плани здійснення сміливої мрії людства — побудови щастя на землі. Коли б я не поставив п'єсу Рядченка, я б щось не доказав би в 1961 році.

М. І. ІЛЛЯШ:

Ідея романтичних п'єс І. Рядченка «Обещанная звезда» і «Город красивых» спільна — це Людина, Мрія, Краса, Праця, Майбутнє. Чудово, що цю ідею втілює в життя сучасник.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

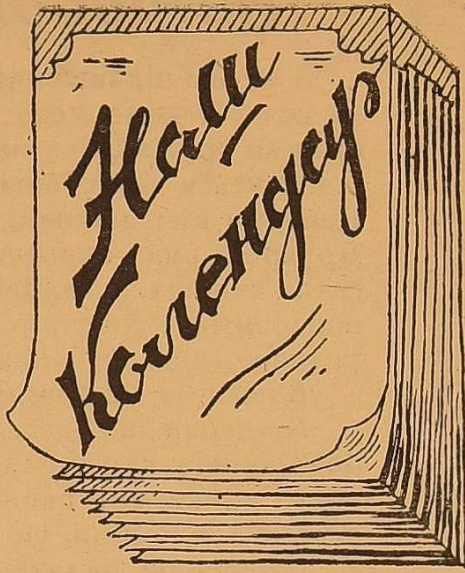
СТОР. 3. 9 ГРУДНЯ 1961 р.

ОБ'ЯВА

До уваги членів редколегії стіннівок, всіх студентів! Редакція газети „За наукові кадри“

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА КРАЩИЙ НОВОРІЧНИЙ ФЕІЛЕТОН, ВІРШ, ДРУЖНИЙ ШАРЖ.

Твори, які буде визнано кращими, будуть надруковані в новорічному номері. Прийом творів до 22 грудня.

ПОДВИГ В ІМ'Я НАРОДУ

Ось уже більше століття звучать на оперних сценах нашої країни і за кордоном, прославляючи велич і незламну волю російського народу, героїчні мелодії опери М. І. Глінки «Іван Сусанін». З гордістю читають нащадки спогади сучасників композитора про першу прем'єру цього геніального творіння, яка відбулася 125 років тому.

Опера «Іван Сусанін» була першим великим твором молодого композитора. І хоч в той час Глінка був уже досить відомим, як автор численних романсів, пісень, фортепіанних п'єс, йому було дуже важко добитись постановки своєї опери в столичному театрі. Довелось піти на пониження і образи. Не було відповідних умов для репетицій. Приміщення театру ремонтувалось і доводилось репетирувати під стук молотків робітників, які оббивали театральні ложі.

Про підготовку нової опери знав імператор Микола I. Він хотів, щоб нова опера прославляла любов російського народу до царя, і вимагав, щоб опера називалась не «Іван Сусанін», а «Життя за царя». М. І. Глінка був вимушений і з цим погодитись.

Прем'єра відбулася 27 листопада 1836 р. Незважаючи на назву, основа опери, музика була народною, оспівувала героїзм російської людини, яка гине за Батьківщину.

Опера М. І. Глінки «Іван Сусанін» була новим явищем в світовому мистецтві. Глінка створив новий тип оперного твору — народно-героїчну трагедію. В жодній із попередніх опер ми не можемо знайти таких могутніх народних сцен, як пролог і епілог «Івана Сусаніна». Ці сцени правдиво відтворюють картини історичної дійсності, вони вражають силою вираження народного характеру. В тісному зв'язку з ними постає і величний образ Івана

Сусаніна, плоть від плоті, кров від крові російського народу.

Глінка був першим оперним композитором, який зумів з такою майстерністю показати єдність героя і народу, поєднати загальне та індивідуальне. В опері відображаються конкретні історичні умови, і це було новим для жанру героїчної опери. Новаторство Глінки полягало в тому, що, звертаючись до жанру героїчної опери, він сміливо звертається до живого образу народу, показує його у вирішальні моменти історії, коли поява героя стає історичною необхідністю. По цьому шляху пішов за Глінкою Мусоргський. В своїх геніальних операх «Борис Годунов», «Хованщина» він сміливо вводить широкі народні сцени, відтворює конкретний історичний час, робить героєм не царя, а народ.

Опера Глінки — перша російська національна опера, нове слово в світовому мистецтві.

Минає більше ста років з дня смерті великого композитора, але його «Іван Сусанін» живе.

Нещодавно опера була поставлена на сцені болгарського державного оперного театру. А потім, знятий на кіноплівку болгарськими кінематографами, фільм-опера з величезним успіхом демонструвався по всій країні.

Опера «Іван Сусанін» іде на сцену театрів Чехословаччини, Демократичної республіки Німеччини, Румунії і інш. країн, в багатьох містах Радянського Союзу, в тому числі й в Одесі.

М. І. Глінка належить до числа тих великих геніїв, значення яких зростає з часом. І тепер, як ніколи раніше, усвідомлюється глибина його безсмертних творів, життєва сила його творчих принципів.

І. ЧЕРНИЦЬКА.

М. О. Добролюбов про виховання

М. О. Добролюбов — великий критик і публіцист, друг і однодумець М. Г. Чернишевського, один з основоположників революційно-демократичної педагогіки в Росії.

Добролюбов пристрасно критикував кріпосницьку систему виховання, виступав проти грубого знущання над учнями, проти дресирування, духу покори і релігійності. Він вважав, що школа мусить бути справді народною, проіннятою духом демократизму і гуманізму, поваги до дітей. Нова школа повинна (за думкою критика) бути безкоштовною.

Великого значення М. О. Добролюбов надавав природознавчим наукам у справі формування матеріалістичного світогляду учнів, фізичному вихованню, яке, на його думку, крім зміцнення фізичних

сил і здоров'я, є одним з найбільш діючих засобів розвитку духовних сил людини. Особливе місце він відводив праці, доводячи, що праця — засіб морального виховання.

Головною метою нової школи М. О. Добролюбов вважав моральне виховання. Справжня молодість відбиває кращі моральні риси народу. Серед різноманітних рис революційно-демократичної моралі він на перше місце ставить любов до батьківщини, гуманізм, повагу до людей праці.

М. О. Добролюбов боровся проти рутини і застою в педагогіці та шкільній справі. Він рішуче виступив проти тілесного покарання, проти паличної дисципліни і пропонував дисципліну, яка б ґрунтувалася на глибокій повазі до учнів.

Доц. В. Є. ДЕМ'ЯНЕНКО.

Дулицький і Бойко. Разом заходять вони в комітет комсомолу, де йшло засідання бюро, стільці їх теж стоять поряд.

Здається, що вони разом вчинили якийсь проступок і зараз будуть звітувати перед членами бюро. Але це тільки здається.

Привела їх сюди злополучна справа з відомістю, за якою розраховували в колгоспі студентів ІV курсу біофаку і яка зникла невідомо куди. Було багато галасу, неприємностей. Почали розплутувати цю справу. Зупинились на тому, що останній раз відомість бачили у студентки Бойко. Бойко твердить, що передала її Дулицькому, а той вперто заперечує це. Рішення курсового бюро, підтримане факультетським, — виключити студентку Бойко з комсомолу, а студенту Дулицькому оголосити

свору догану із занесенням в особову справу.

Однак з перших виступів стає ясно, що коли Дулицький і не ховав відомості, то в усякому разі він знає, чиїх рук це справа.

Незрозуміло було лише одне — чому курс усю вину звалив на Бойко. Невже лише тому, що це нова студентка на курсі?

Після довгих суперечок члени бюро вирішують студентці Бойко оголосити догану, а студента Дулицького за нетовариський, підлий вчинок — покриття справжнього винуватця і звалювання всієї вини на Бойко, — виключити з комсомолу і просити ректорат виключити на рік з університету.

І Дулицький заговорив... Він говорив і раніше. Починав з каяття. Каявся, що погано працював, каявся, що був не на висоті, як член факультетського бюро, коли почалась перепалка. Але він пристрасно заперечував той факт, що Бойко передала йому відомість.

Коли ж справа повернулася серйозно, коли він відчув усю складність становища — він признався: «Так, я взяв відомість».

Чи це був своєрідний хід «конем», чи може й справді він зрозумів усю свою провину. Зараз важко точно встановити істину. Хочеться вірити, але маєш право і сумніватись. Як би там не було, Дулицький одержав по заслугах. А як почувать себе тепер студенти, які знали, хто винен? Ті, хто безсоромно проголосував за виключення студентки Бойко з комсомолу? А такі були і немало.

Невже ні на хвилину не загавгав студент Мілкус, коли піднімав руку?! Адже Дулицький твердить, що саме йому передав відомість. А останні? Невже вони діяли за принципом «не можна вірити брехні незнайомої людини», як висловились на зборах студентка Полгорацька? Хіба можна так ставити питання, коли йдеться про виключення студентки з комсомолу?! Як міг увесь курс так одноставно помилитись?

Г. НАУМЕНКО.

Редактор В. В. ФАЩЕНКО.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

ПІДСУМКИ, ПІДСУМКИ!

В ЗАЛІ піднесена атмосфера, чути аплодисменти. На штанзі 110 кг. Впевнено, спокійно підходить до штанги атлет з чудовою виправкою: це студент факультету іноземних мов...

А втім, всьому свій час...

26 листопада — черговий вихідний день, теплий, незвичайний, гомаїнкий. Сьогодні в спортзалі відбувається особисто-командна першість з важкої атлетики.

Командну першість завоював згуртований колектив факультету іноземних мов з результатом — 540 оч.

Інші місця поділили так:

II — фізичний факультет — 510 оч.,

III — біологічний факультет — 470 оч.,

IV — філологічний факультет — 370 оч.,

V — математичний факультет — 222 оч.,

VI — історичний факультет — 205 оч.

В цьому році учасники виступали в 7-ми вагових категоріях і в деяких із них досягли непоганих результатів.

Перше місце в найлегшій вазі зайняв студент біофаку Москул (результат — 185 кг), в напівлегкій вазі — студент фізфаку Гарматько (результат — 197 кг).

Добре виступали студенти факультету іноземних мов: другорозрядник Туренко в середній вазі (335 кг) і першорозрядник Веселков в напівважкій вазі (325 кг), хоч через травму виступив не на повну силу.

У важкій вазі поза конкуренцією був студент фізфаку Варзар (середній результат — 310 кг). Однак, є й недоліки. Про них не хочеться говорити, але потрібно. На окремих факультетах у нас несерйозно ставляться до важкої атлетики, не приділяють їй достатньої уваги. Команди формуються за день до змагань з людей, які не займаються безпосередньо важкою атлетикою, і не з усіх вагових категорій (географи, наприклад, виставили від факультету одного учасника, а хіміки — двох). Склад учасників неоднорідний, тут можна зустріти і боксера, і волейболіста, і борця.

Для прикладу можна взяти історичний факультет. В минулому році історики зайняли друге місце, а в цьому — шосте. Цей факт свідчить про недостатню підготовку до змагань на факультеті, про погану роботу фізоргів курсів і спортивної ради факультету, які не готують гідної зміни С. Петлиціну і подібним спортсменам.

М. ТИМАШОВ,

студ. III курсу філфаку.

Закінчуються міжфакультетські змагання з волейбола. Лідери визначились ще після перших турів. Це фізики, географи і філологи. На фото: зустріч між командами філфаку і геофаку.

Фото Г. Еліави.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

СТОР. 4. 9 ГРУДНЯ 1961 р.

БР 00721.

„За научные кадры“, орган парткома, ректората, комітета ЛКСМУ і профкома Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, гор. Одеса.

Адреса редакції: Одеса, вул. Щепкіна, 12, К. 6, Друкарня ОДУ ім. І. І. Мечникова.

Зам. 1702—1000.